

Poročilo Mladinskega ornitološkega tabora »Cerknica 2018«

Pripravil: Tilen Basle

Fotografija na naslovnici: Udeleženci Mladinskega ornitološkega tabora »Cerknica 2018« (foto: Dejan Bordjan)

Priporočeno citiranje:

Basle T. (2018): Poročilo Mladinskega ornitološkega tabora »Cerknica 2018«. Projekt LIFE Stržen (LIFE16NAT/SI/000708). DOPPS, Ljubljana.

Mladi ornitologi so raziskovali Cerkniško jezero

Mladinski ornitološki tabor »Cerknica 2018« je potekal med 24. junijem in 1. julijem 2018. Izveden je bil v okviru projekta **LIFE Stržen (LIFE16NAT/SI/000708)**, **akcija E3**. Izvedba tabora je bila sicer načrtovana za leto 2019, vendar smo ga izvedli že v 2018.

Tabor je potekal v kraju Zelše, kamor se je v kočo za dober teden utaborilo 23 mladih ornitologov in 7 mentorjev. V čudovitem ambientu Cerkniškega jezera in s pogledom na okoliške hribe nam tudi muhasto vreme ni prekrizalo načrtov. Po zajtrku se je vsaka od šestih skupin odpravila na teren, v popoldanskem času pa smo izvedli več skupnih aktivnosti. Obiskali smo Križno jamo, se odpravili na kolesarski izlet v Rakov Škocjan in se z lojtrnikom popeljali ob Cerkniškem jezeru. Prisluhnili smo tudi predavanju o medvedu v Sloveniji in predstavitvi Notranjskega regijskega parka. V času, ko se je odvijalo svetovno prvenstvo v nogometu, seveda nismo mogli spregledati tudi tega. Ker nismo imeli televizije in interneta, smo se odločili, da nogomet ob večerih raje kar igramo.

Na taboru je delovalo šest skupin, vsaka pa se je posvetila svoji raziskovalni temi. Njihovi rezultati so strnjeni v naslednjih odstavkih.

Travniške ptice in metulji

Mentorica: Bia Rakar, somentor: Alex Kotnik

Udeleženci: Svit, Tibor in Urh

Skupina je popisovala travnike v okolici Cerkniškega jezera, zapeljali pa smo se tudi do Bloške planote, Loške doline in pregledali travnike na Slivnici. Med zanimivejšimi vrstami, ki smo jih opazili, so škrlatec, repnik, drevesna in travniška cipa, črna štoklja, rjavi srakoper, repaljščica in poljski škranec – našli smo tudi njegovo gnezdo in lupino enega jajca. Poleg ptic smo opazovali in spoznavali tudi metulje in druge žuželke, predvsem mravlje, ki jih Svit zelo dobro pozna. Vreme ni bilo najbolj naklonjeno popisovanju metuljev, vendar smo kljub temu našli 30 različnih vrst dnevnih metuljev, med katerimi je bil najpogostejši travniški lisar. Največje število vrst, tako ptic kot tudi metuljev, je bilo na še nepokošenih, cvetočih travnikih z mejicami (grmi in drevesi). Na poti do Slivnice nas je presenetila in razveselila še divja mačka!

Rjavi srakoper

Mentorica: Neža Kocjan

Udeleženci: Jakob, Nejc, Lovro in Sacha

Skupina, ki je popisovala rjavega srakoperja, je kislemu vremenu navkljub uspela popisati 4 izmed načrtovanih popisnih ploskev. Rjavi srakoper, kot značilni predstavnik ptic kulturne krajine, za svoj življenjski prostor izbira travnike, pašnike, košenice ter stare sadovnjake. Lovi s preže, zato s pridom uporablja različne strukture, ki mu jih okolje ponuja. Rjave srakoperje smo zabeležili na vejah dreves in grmov, na ograjah njiv, pašnikov in travnikov ter na žicah daljnovodov. Na ploskvi okoli vasi Zelše smo zabeležili največ osebkov, kar 29, najmanj - le 5 - pa smo jih prešteli na ploskvi v vasi Lipsenj, čemur je nedvomno botrovalo tudi slabo vreme na dan popisa v Lipsnju.

Gozdne ptice in orhideje

Mentorja: Mitja Denac, Matija Mlakar Medved

Udeleženci: Rok, Maks in Jon

Skupina je ves tabor preživela na pobočjih Javornikov in Snežnika, globoko v nedotaknjenih dinarskih gozdovih. Na naključnih točkah smo beležili tip gozda (glede na starost in vrsto

dreves ali gospodarsko izkoriščenost) in opažene vrste ptic. Največ ptic prebiva v gozdnih rezervatih, kjer je veliko odmirajočih in odmrlih dreves, zlasti zanimivo pa je bilo opazovati zastopanost različnih ptičjih vrst v različnih gozdovih. Od zanimivejših vrst velja omeniti številne kozače, rdečeglave kraljičke, kaline, krivokljune, črno štokljo ... Veliko pozornosti smo namenjali tudi drugim gozdnim živalim (opazovali smo kune belice, lisice, ogromno jelenov, jazbeca in polha), metuljem in divjim orhidejam.

Ujede Cerkniškega jezera

Mentor: Tilen Basle

Udeleženci: Lan, Jakob, Lovro in Karlo

Cilj skupine je bil popisati ujede na in v okolici Cerkniškega jezera. Ker je bilo tekom tabora vreme za popis le teh precej neugodno, smo nekaj časa namenili tudi opazovanju travniških in vodnih ptic. Tekom tabora smo s pomočjo podatkov, ki so jih prispevale tudi druge skupine, največkrat opazovali postovke, kanje, rjave lunje in škrančarje. Redkejši so bili sršenarji, kragulji in skobci. Opazovali smo tudi redkega kačarja, vendar smo se zanj morali odpraviti vse do vznožja Nanosa. V popoldanskem času smo opravili tudi popis gnezd belih štokeljev v okolici Cerkniškega jezera.

Vodne ptice

Mentor: Dejan Bordjan

Udeleženci: Jošt, Tin, Lana in Mojca

Cerkniško jezero je mokrišče svetovnega pomena in kot tako vedno vredno pozornosti. Kljub temu pa to ni edina vodna površina v okolici. Raziskovalna skupina je več dni popisovala Cerkniško jezero, popisala pa tudi Loško dolino ter Bloško jezero. Popisali smo 42 vrst, vezanih na vodo, od tega 31 gnezdilk. Prav vse vrste so bile opazovane tudi na Cerkniškem jezeru, medtem ko je siva čaplja gnezdila samo v Loški dolini. Na Bloškem jezeru je bila opazovana samo mlakarica. Na Cerkniškem jezeru so bile najštevilčnejše gnezdilke bičje trstnice ter trstni strnadi, številčne pa so bile tudi liske, mlakarice ter čopasti ponirki. Dobro so bile zastopane tudi turalice ter čapljice. Redkejše potencialne gnezdilke so bile kostanjevka, konopnica, reglja, raca žličarica ter krehelj. Zanimivo je bilo tudi opazovanje para beloličnih čiger.

Škrlatec

Mentor: Janez Leskošek

Udeleženci: Gašper, Janez in Jakob

Skupina je na Cerkniškem polju popisovala škrlatca, pri nas redko in slabo poznano ptico iz družine ščinkavcev, ki si za habitat izbira zaraščajoče se vlažne travnike. Vsak opažen osebek smo zabeležili na zemljevidu in zapisali, v kakšnem habitatu se je nahajal. Vrsto smo si lahko res dobro ogledali (še posebej živo rdeče samce), saj smo opazili kar 36 osebkov! Vzeli smo si tudi en dan za vzpon na Nanos, kjer smo opazili slegurja, drevesno cipo, gorsko sinico, sokola selca in grmovščico.

Tabor se je zaključil v nedeljo, 1. julija 2018 v Zelšah, kjer so mladi zbranim predstavili svoja odkritja in vtise s tabora. Mladim je prisluhnilo približno 30 ljudi, večinoma staršev in domačinov.

Tabor je letos potekal v okviru projekta LIFE Stržen. Ob tej priložnosti bi se za pomoč pri organizaciji radi zahvalili Notranjskemu regijskemu parku in Zavodu RS za varstvo narave, ki

sta tudi projektna partnerja. Posebna zahvala pa gre seveda vsem mentorjem, mladim in njihovem staršem, ki so nam zaupali in z nami tako ali drugače preživeli taborni teden!